Woensdag 3 Mei 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4197

AMIGOE DI CURAÇAO

VOOR BETER GRAVEERWERK ED. H. RAGHUNATH

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3.50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

U. S. A.-Vloot valt Truk, Ponape, Satawan aan.

125 Japanse vliegtuigen vernield.

12 Schepen door Noordamerikaanse duikboten in de grond geboord.

Britten ontvoeren Duitsen Bevelhebber op Creta.

Edward R. Stettinius Jr. (links) de Noordamerikaanse Onder-Staatssecretaris, die naar Londen ging voor conferenties, praat hier met den Britsen Secretaris van Buitenlandse Zaken, Anthony Eden, bij diens woning buiten de stad. Eden houdt zijn hond „Nipper" in de armen.

Dit zijn Albaanse guerrillero's, die onlangs een Britse militaire missie in Albanië escorteerden. De meesten vechten sedert de Italianen dat land aanvielen op Goede Vrijdag in het jaar 1939.

U.S.A.-VLOOT GAAT TE KEER IN STILLE OCEAAN.

Als volgt luidt een communiqué van Admiraal Chester W. Nimitz, gelijk uit Pearl Harbor geseind:

„Machtige vlootstrijdkrachten van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan onder bevel van Vice Admiraal Mark Mitscher hebben verdere aanvallen gedaan op vijandelijke bases in het centrale deel van de Stille Oceaan na steun te hebben geboden aan de verrichtingen bij Hollandia en aan de Humbolt-baai. Installaties in de atol van Truk werden op 29 en 30 April Westerlengte datum aangevallen door vliegtuigen van vliegdekschepen. Satawan in de Nomei-eilanden werd op 30 April door vliegtuigen van vliegdekschepen aangevallen en beschoten door kruisers onder het bevel van Schout bij Nacht J. B. Oldendorf. Ponape werd op 1 Mei aangevallen door vliegtuigen van vliegdekschepen en beschoten door slagschepen onder bevel van Vice Admiraal W. A. Lee. Geen onzer schepen werd beschadigd in deze verrichtingen.

Onze vliegtuigverliezen zijn licht. Ongeveer 30 manschappen van het vliegpersoneel worden vermist. Gedurende de eerste dag van de aanval op Truk werden 60 vijandelijke vliegtuigen neergeschoten in luchtgevechten. Een gelijk aantal werd op de grond vernield. 5 Vijandelijke vliegtuigen werden door onze schepen neergeschoten. Onze vliegtuigen wierpen 800 ton bommen op het gebied van Truk en veroorzaakten grote schade onder de kustinstallaties. Belangrijke schade werd door ons langdurig vloot- en luchtbombardement aangericht op Satawan en Ponape. Onze schepen schoten 5 vijandelijke patrouille-vliegtuigen neer op 26 April tijdens de terugtrekking uit het gebied van Hollandia" (New York, (AP) 2.5).

SUCCESSEN VAN NOORDAMERIKAANSE DUIKBOTEN.

De Noordamerikaanse marine gaf het volgende communiqué uit:

„Stille Oceaan en Verre Oosten: Noordamerikaanse duikboten hebben het tot zinken brengen van 12 schepen gerapporteerd, waaronder 3 oorlogsschepen, als gevolg van verrichtingen tegen den vijand in deze wateren, als volgt: een grote tanker, een groot hulpschip van de marine, twee middelgrote vracht-transportschepen, vijf middelgrote vrachtschepen, een lichte kruiser en twee torpedojagers. Deze acties werden niet bekend gemaakt in enig vroeger communiqué van het Departement van Marine".

Hierdoor is het aantal Japanse schepen, dat tot nu toe tot zinken werd gebracht, vermoedelijk tot zinken gebracht of beschadigd, gebracht op 695 (Washington, (AP) 2.5).

UITROEIING VAN DEN VIJAND.

Geallieerde vliegtuigen, snelle motortorpedoboten en de grondstrijdkrachten gaan gestadig voort met het uitroeien van de gepasseerde Japanse groepen in het Noorden van Nieuw Guinea, terwijl de bommenwerpers ver in Westelijke richting trekken om de vijandelijke sterktepunten te neutraliseren. Het Hoofdkwartier maakte bekend, dat 20 Japanse schuiten, geladen met voorraden en troepen, tot zinken gebracht of beschadigd werden tussen Wewak en Aitape op de kust van Nieuw Guinea (Geallieerd Hoofdkwartier op Nieuw Guinea, (AP) 3. 5).

BOMBARDEMENT OP WAKE.

De Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat bommenwerpers van het leger, die door een matig afweervuur vlogen, het eiland Wake Zondag met 95 ton bommen hebben bestookt. Er waren vijandelijke vliegtuigen in de lucht toen de aanval plaats vond, doch deze poogden niet om de aanvallende vliegtuigen te onderscheppen. Zij keerden alle terug (Washington, (AP) 2.5).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 2 Mei vonden er geen belangrijke veranderingen plaats aan de fronten. Op 1 Mei vernielden of ontwrichtten onze troepen aan alle fronten 20 Duitse tanks. 30 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten of door het afweervuur. In de nacht van 1 op 2 Mei deden onze lange afstands vliegtuigen een massa-aanval op het spoorwegknooppunt Lwów en bombardeerden zij er concentraties van vijandelijke troepentreinen. Als gevolg van het bombardement braken er ongeveer dertig branden uit bij het spoorwegknooppunt waarvan zeven biezonder groot waren. De rook steeg tot 200 meter omhoog. Niet minder dan zes spoortreinen met troepen en ammunitie verbrandden, afgezien nog van de vijandelijke opslagplaatsen.

Temidden der branden werden niet minder dan twaalf ontploffingen van grote hevigheid waargenomen. Al onze vliegtuigen keerden naar hun vliegvelden terug" (Londen, (AP) 2.5).

RUST AAN HET RUSSISCH FRONT.

Het Russisch regeringsorgaan „Izvestia" opperde de mening, dat de rustperiode aan het Russisch front moet worden toegeschreven aan het weer en de hergroeperingen van het Rode leger. „Maar spoedig zal een nieuw offensief met alle furie op de Duitsers losbarsten," zeide het blad. „De Duitsers pogen thans te gissen waar de volgende klap zal aankomen.

Het Russisch communiqué rapporteerde, dat er nog steeds geen belangrijke veranderingen plaatsvinden aan het front. Plaatselijke nazie-aanvallen ten Zuid-Oosten van Stanislaus in de uitlopers van de Karpaten werden afgeslagen alsook ten Nooren van Jasi aan het Roemeense front. Russische vlooteenheden in de Zwarte Zee brachten twee van de drie Duitse transportschepen tot zinken, die poogden Sebastopol te verlaten. Het Russische communiqué zeide ook, dat Russische bommenwerpers grote branden en ontploffingen veroorzaakten bij een aanval op het spoorwegknooppunt Idritsa nabij de Letlandse grens in de nacht van Zaterdag. (Londen, (AP).

DE VERRICHTINGEN IN ITALIË.

Noland Norgaard seint uit Italië:

Naar bekendgemaakt werd hebben Noordamerikaanse Liberators de haven La Spezia gisteren aangevallen en bommen geworpen op de rangeerterreinen in Noord-Italië.

In de afgelopen nacht hebben zware bommenwerpers van de Raf nog Milaan, La Spezia, Genua, Livorno en Piacenza aangevallen. 6 Geallieerde vliegtuigen worden vermist van de 1800 enkelvluchten die overdag en tijdens de nacht werden uitgevoerd in het gestadig groeiende offensief, dat de luchtmacht in het Middellandse Zeegebied voert.

Een vijandelijk vliegtuig werd vernield. De aanval op Genua was de vijfde opeenvolgende nachtelijke bestoking van die stad.

„Voor de tweede opeenvolgende dag vielen Marauders de rangeerterreinen in het gebied van Florence aan. Tot de, rangeerterreinen, welke de Liberators als hun doelen uitkozen, behoorden Castelmaggiore en Faenza in het gebied van Bologna, Parma op 80 kilometer ten Noord-Westen van Bologna op de route naar Milaan en Fano aan de Oostkust langs de lijn tussen Ancona en Bimini, Piacenza op 65 kilometer ten Zuid-Oosten van Milaan werd weer getroffen in de nacht. Middelzware bommenwerpers deden ook dag en nacht mee aan het krachtig lucht-offensief, waarbij zij bruggen te Orvieto, Marsciano en andere punten in Midden-Italië ten Noorden van Rome aanvielen. In de afgelopen nacht deelden zij in de aanvallen op Genua en Piacenza. Nog een andere brug werd door zware bommenwerpers aangevallen te Orbetello ten Noord-Westen van Rome. Gevechtsbommenwerpers troffen de scheepvaart in de Adriatische Zee voor de Dalmatische kust. De Zwitserse radio zeide, dat ernstige schade in Noord-Italië werd aangericht door de luchtaanvallen van gisteren. Op de grond in Italië werden verschillende vijandelijke aanvalsgroepen afgeslagen, zowel aan het hoofdfront als op het strandhoofd van Anzio. (Napels, (AP) 3.5).

PROTESTEN.

Goed ingelichte kringen te Londen deelden mede, dat Cuba officieel geprotesteerd heeft tegen de beperkingsmaatregelen welke den diplomaten door Groot Britannië zijn opgelegd. Vooral betreurde men het, dat van tevoren geen overleg was gepleegd en de maatregel practisch zonder voorafgaande waarschuwing ingevoerd werd.

Een brief van de Cubaanse Ambassade in Londen aan het Departement van Buitenlandse Zaken — op instructie uit Havana — zeide dat Cuba getoond heeft de Geallieerde zaak volkomen te zijn toegedaan en tot het uiterste wenst samen te werken om de overwinning te behalen.

Mexico antwoordde via de Britse Ambassade in Mexico Stad, dat Mexico de beperkingen aanvaardt, doch zijn spijt erover uitspreekt dat de Britten deze methode gevolgd hebben waardoor het gevestigde principe van de internationale wetgeving geschonden is. Mexico zou ook hebben gezegd, dat ingeval het tevoren in deze quaestie gekend was het vrijwillig deze beperking zou hebben ondergaan. Tot nu toe hebben zes Latijns Amerikaanse landen geprotesteerd: Argentinië, Brazilië, Chili, Cuba, Mexico en Panama.

Het Franse Nationale Comité heeft ook te kennen gegeven, dat de maatregel zijn goedkeuring niet wegdraagt (Londen, (AP) 2.5)

SPREEKBUIZEN?

De correspondenten, die toegevoegd zijn aan het commando in het Midden Oosten gaven hun „gezamenlijke ontevredenheid' te kennen over de censuur op het Helleense nieuws in een memorandum aan de Geallieerde autoriteiten. In dit memorandum werd gezegd: „De correspondenten willen erop wijzen, dat zij gevaar lopen door de autoriteiten te worden gebruikt als spreekbuizen voor het bekendmaken van officiële meningen en propaganda" (Caïro, (AP) 2.5).

2500-TON.

Officieel werd bekend gemaakt dat de Royal Airforce bij haar aanvallen op 8 verschillende doelen in de nacht van Maandag op Dinsdag 2500 ton bommen geworpen heeft (Londen, (AP) 2.5).

DUITS GENERAAL DOOR BRITTEN ONTVOERD.

„In Londen wordt vernomen, dat Britse officieren, die enkele dagen heimelijk op Creta landden, Generaal Majoor Heinrich Freiberg, den Bevelhebber op het eiland ontvoerd hebben. Men is te weten gekomen, dat de Generaal 20.000 nazie-manschappen onder zich had toen hij gevangen genomen werd. De bekendmaking van zijn gevangenneming werd Maandag te Caïro gedaan (Londen, (AP) 2.5).

MOSTERDGAS.

Brandwonden van mosterdgas, die zich voordeden na aanraking van een geheimzinnige houder welke langs de zeekust gevonden werd, veroorzaakten de dood van een jong meisje en de opneming van tien andere personen in hospitalen in Zuid-Wales.

Het slachtoffer Christine Canton en haar broer raapten de houder tijdens het weekeinde op om als souvenir te bewaren. Haar broer, beide ouders en zuster werden later naar het hospitaal vervoerd na oploping van brandwonden. De politie heeft een onderzoek ingesteld naar de vraag waarom de houder juist langs de kust lag. Men zeide niet of het van Brits of buitenlands maaksel was (Londen, (AP) 2.5).

BEZOEK AAN DE PRINSES.

Minister Gerrit Bolkenstein, die Woensdag een bezoek aan Montréal heeft gebracht is vandaar naar Detroit vertrokken, na een kort bezoek aan Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana te Ottawa (Aneta).

Het nieuws van vandaag.

De Noordamerikaanse vloot is weer losgebroken in de Stille Oceaan en deelt links en rechts klappen uit aan de Japanse bases. Na te hebben geholpen bij de landingen op de Noordkust van Nieuw Guinea (voornamelijk bij Hollandia) hebben grote vlootstrijdkrachten met vliegdekschepen aanvallen gedaan op Truk, Ponape en Satawan — alle gelegen in de Carolinen. Op Truk werd 800 ton bommen geworpen.

Hier werden 60 Japanse vliegtuigen in luchtgevechten neergeschoten en een even groot aantal op de grond vernield. Ponape en Satawan werden zowel aan luchtbombardementen als vlootbeschietingen onderworpen en er werd grote schade aangericht, volgens het communiqué van Admiraal Nimitz uit Pearl Harbor. De aanvallende schepen leden in het geheel geen schade en de vliegtuigverliezen zijn licht maar 30 man van het vliegpersoneel worden toch vermist.

Noordamerikaanse duikboten, die ook ronddolen door de wateren van de Stille Oceaan en het Verre Oosten, hebben nog 12 Japanse schepen in de grond geboord, waaronder een lichte kruiser en tweetorpedojagers. En MacArthurs strijdkrachten hebben wel 20 Japanse schuiten met voorraden en troepen vernield of beschadigd langs de kust van Nieuw Guinea. Op het land zelf zijn de troepen van MacArthur druk doende de vijandelijke verdedigingsnesten uit te roeien, terwijl de luchtmacht de vijandelijke bases in de omgeving neutraliseert.

Het lucht-offensief boven Europa is nog niet ten einde. Gisteren togen weer duizenden vliegtuigen uit. Talloze rangeerterreinen en opslagplaatsen in Frankrijk en België werden aangevallen. In de afgelopen nacht bleven de zware bommenwerpers thuis, maar Mosquito's brachten een bezoek aan Leverkusen, waar belangrijke chemische fabrieken liggen. De Geallieerde vliegtuigen in het Middelandse Zeegebied, die volgens het communiqué weer 1800 enkelvluchten hebben uitgevoerd, vielen weer de vlootbases en belangrijke verkeerscentra in Noord-Italië aan.

Uit Caïro wordt een kranig staaltje van Britse durf gemeld. Enkele manschappen zijn gewoon op Creta aan land gegaan en hebben den Duitsen Bevelhebber ontvoerd. Biezonderheden hiervan zijn niet bekendgemaakt, maar de Duitse Generaal werd naar Caïro gebracht. Geruchten omtrent vlootconcentraties in de Middellandse Zee en samentrekkingen van troepen in Zuid-Italië wijzen erop, dat de Geallieerden mogelijk een invasie van de Balkan in de zin hebben.

DE CRISIS NADERT.

De Noordamerikaanse Secretaris van Oorlog Henry Lewis Stimson zeide tot het Comité voor Bankzaken van het Huis van Afgevaardigden: „Wij naderen de crisis in de oorlogsinspanning". Tegelijk waarschuwde hij tegen de verwachtingen, die worden gekoesterd ten aanzien van het verloop van de krijg. „Het schijnt mij van belang toe, dat wij zoveel mogelijk nalaten iets te doen waardoor een valse hoop zal worden gewekt over een spoedige voltooiing van de oorlog of waardoor op enigerlei wijze het moreel van den soldaat op het slagveld of van zijn gezin thuis wordt geschaad". Stimson sprak ter ondersteuning van de wet om het program van prijscontrole, welke op 30 Juni ten einde loopt, met een jaar te verlengen (Washington, (AP) 2.5).

OFFENSIEF IN HET ZUIDEN VERWACHT.

Geallieerde offensieve verrichtingen in het Middellandse Zeegebied, welke zullen samenvallen met de verwachte invasie van West-Europa, werden voorspeld door de Duitsers, die — naar men zegt — de defensies op de Dalmatische kust versterken om een mogelijke aanval op de Balkan tegen te gaan. In een uitzending uit Berlijn zeide een Duitse militaire commentator, dat grote bewegingen van Geallieerde troepen en voorraden zijn waargenomen in Zuid-Italië „waardoor te kennen wordt gegeven, dat de twee legers een nieuwe aanval zullen openen".

De Duitsers lieten doorschemeren, dat zij verwachten dat deze aanval zal samengaan met Eisenhowers invasie uit het Westen en een hernieuwing van de Russische opmars uit het Oosten. Generaal Veleta, een lid van de militaire missie, die door Maarschalk Josip Broz (Tito) naar Londen gezonden werd, zeide, dat de Duitsers in zijn land „bevreesd zijn voor een Geallieerde invasie uit Italië en 4 van hun 14 divisies in Joegoslavië hebben bestemd voor het bewaken van de Dalmatische kust. (Londen, (AP) 3.5).

ENQUETE IN BERLIJN.

De Duitsers hebben hun gissingen hervat over de invasie in het Westen, terwijl een militaire commentator van Berlijn zeide:

„De schepen en troepenconcentraties aan de Britse Zuidkust geven te kennen dat het vijf minuten vóór het beslissende uur is". Voorts zeide hij:

„De meeste personen die ondervraagd werden in geïnteresseerde kringen te Berlijn zijn er bijna zeker van, dat landingspogingen op grote schaal in Mei zullen plaats vinden".

Volgens zijn zeggen hebben 90% van de personen, die antwoordden op deze enquête welke gehouden werd in diplomatieke kringen te Berlijn, deze mening tot uiting gebracht (Londen, (AP) 2.5).

DE BOMBARDEMENTEN.

William Smith White seint Dinsdagavond uit Londen:

De geweldige en weergaloze Geallieerde luchtaanval — voornamelijk op spoorwegcentra in Frankrijk en België die de eerste defensielinie der Duitsers tegen de Geallieerde invasie langs de Kanaalhavens moeten voeden — heeft hedenavond het aantal van deze vijandelijke zenuwknopen in Europa die binnen de laatste 24 uren werden aangevallen op ongeveer dertig gebracht. Voortdurend zwermen de vliegtuigen over het Kanaal om hun taak te gaan volbrengen. Tot de aanvallen, die vandaag (Dinsdag) gedaan werden, behoren de volgende:

Liberators met Thunderbolts en Mustangs hebben een nieuwe lading springstoffen gesmeten op het gebied van het Pas de Calais aan de overzijde van het Kanaal.

Van deze strijdmacht, welke uit ongeveer 500 bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen bestond, keerden alle vliegtuigen veilig terug. Thunderbolt gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen togen naar de spoorwegknooppunten van Le Mans en Tergnier. Mustangs namen deel aan deze aanvallen — afgezien van een aanval op een vijandelijk vliegveld aan de Belgisch-Nederlandse grens — welke zich ook uitbreidden naar het spoorwegkruispunt van Aulnoye. De gehele namiddag trokken nog grote Noordamerikaanse formaties over het Kanaal — er waren Marauders onder — in de richting van Noord-Frankrijk, terwijl Spitfires van de Raf heen en weer over de Straat van Dover vlogen. En een vol uur later werden nog meer vliegtuigen boven de Engelse kust gehoord (Londen, (AP) 2.5).

VOORAANSTAAND DESERTEUR.

De „Daily Mail" van Londen publiceerde een vraaggesprek met den Japansen Professor Sakimara, een econoom die beschreven wordt als vroeger behorend tot de ambassade-staf te Berlijn, waarin deze verklaarde: „De opening van een tweede front zou een economische instorting van Duitsland kunnen veroorzaken en zal deze zeker bespoedigen". Professor Sakimara is de eerste vooraanstaande Japanner die naar de Geallieerden is overgelopen (Londen, (AP) 2.5).

TERUGKEER VERBODEN.

De Britten in de Verenigde Staten, diplomaten en andere gezagsdragers incluis, mogen niet naar Engeland terugkeren voor zendingen op korte termijn „tenzij hun reis van dringende noodzaak is in het nationaal belang". Bij het bekend maken van de nieuwe restricties zeide de Britse Voorlichtingsdienst, dat deze bepaling de veiligheidsmaatregel van 24 April waardoor reizen uit Groot Britannië beperkt werden, nog meer versterkt. De bepaling is van kracht tot nader bekendmaking (Washington, (AP) 2.5).

Een torpedo wordt op een wagentje gerold naar een duikboot, die gereed is een Engelse haven te verlaten. Het onderhouden van de opslagplaatsen voor torpedo's behoort tot de taak van deze „Wrens" — de meisjes van Groot-Britannië's Koninklijke Marine-Dienst.

Haïtiaans Veldheer over Prinses Juliana

Generaal Alfred Nemours heeft in Por-au-Prince op de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana een belangrijke rede gehouden.

Generaal Nemours is in Cap Haitien in het Noordelijk Departement van Haïti geboren.

Hij behoort tot een zeer oude en zeer belangrijke Haïtiaanse familie. Zijn vader was Dr. Nemours Auguste en hij is een directe afstammeling van een van de eerste en meest wijdlufte diplomaten van Haïti: van den Hertog Julien Prevost de Limonade, die minister van Buitenlandse Zaken was onder den Haïtiaansen Koning Henri I.

Een van zijn andere voorvaderen is de Baron de Vastey zelf weer de grootvader van den grooten Haïtiaansen dichter Oswald Durand en neef van Generaal Alexandre Dumas.

Alfred Nemours, thans President van de Senaat is een zeer veelzijdig man. In zijn jeugd was hij een zeer goed violist en een dichter van talent, wat niet te verwonderen was, daar zijn gehele familie blijken heeft gegeven een biezondere artistieke aanleg te hebben (een van zijn zusters is een beroemd zangeres geweest). Hij besloot echter de militaire loopbaan te volgen en studeerde in St. Cyr (Frankrijk) en verliet deze militaire academie met de hoogste onderscheiding. Terug in Haïti als kapitein heeft hij in Cap Haitien het corps jagers gevormd. Weldra werd hij vanwege zijn grote verdiensten tot kolonel bevorderd en nadien tot generaal. Nadien ging hij hoofdzakelijk in diplomatieke dienst, was achtereenvolgens staatsraad (conseiller d'état), advocaat, zaakgelastigde in Den Haag, gezant en gevolmachtigd minister in Parijs. Haïti's vertegenwoordiger in Genève. Vice-President van de Volkenbond.

Als historicus heeft hij een geschiedenis geschreven over de militaire campagne in Saint Domingue (Histoire militaire de la Campagne à St. Domingue); een geschiedenis over de gevangenschap en de dood van Toussaint Louverture (Histoire de la Captivité et de la Mort de Toussaint Louverture); over de nakomelingen en de familie van Toussaint Louverture; een boek „Princesses Creoles", etc.

Beroemd is zijn profetisch woord geworden, toen hij na de aanval op Abessinië in de Volkenbond opstond en zeide: „Laten wij oppassen niet op een goede dag zelf het Abessinië van een ander te worden".

Generaal Nemours is een groot bewonderaar van Nederland en beschouwt Nederland als een der grootste cultuurlanden ter wereld.

De Generaal sprak aldus:

Uit het voorbeeld van Athene en Sparta weten wij, dat de waarde van een volk niet bepaald wordt door het aantal kilometers van zijn grondgebied noch door het aantal inwoners, want de enige waarde is de zedelijke waarde en de enige macht is de geestelijke. In de moderne tijd biedt Nederland ons het zuiverste voorbeeld van die waarde en van die macht. En ook van die werkkracht die zich uit door grote welvaart op maritiem, commercieel en industrieel gebied.

De Nederlandse koopvaardij is een van de grootste en rijkste. Moet men deze natie niet bewonderen met haar kleine bevolking en haar beperkt grondgebied, die er in geslaagd is niettemin van Amsterdam een van de grootste handelssteden van de wereld te maken?

Het Nederlandse volk heeft zijn grondgebied niet vermeerderd ten koste van andere volken, maar ten koste van de elementen. Van de zee heeft dit land nieuwe gebieden opgeëist.

De Nederlandse grond was steeds de grond der vrijheid. Balzac schreef aan Descartes: „Is er een land ter wereld, waar men vrijer is?" Denkers die uit hun eigen land werden verjaagd zijn er zich in alle bescheidenheid komen vestigen en genoten de bescherming van dit volk. De gastvrijheid is er bijna tot een cultus uitgegroeid. De broederschap heerste in dit land dat Erasmus zag geboren worden, wiens „Lof der Zotheid" onsterfelijk is en die zo'n grote invloed heeft geoefend. Willem de Zwijger ontving er Descartes, die kalmte en veiligheid zocht. En wij zullen nooit vergeten dat hij in Nederland zijn „discours sur la Méthode en zijn „Meditations" schreef.

Wij zullen ook nooit vergeten dat een Nederlander — Spinoza — die troostende en prachtige gedachte neerschreef: „Wij voelen en wij ondervinden dat wij eeuwig zijn".

Wij herinneren ons natuurlijk ook een van de grootste glories van Nederland: dat Gutenberg te Haarlem [1]) het drukken heeft uitgevonden en er de eerste pers plaatste. Als historicus moet ik ook de geboortestad Vlissingen van den groten Admiraal De Ruyter vermelden en wijzen op het feit, dat in drie Nederlandse steden belangrijke verdragen werden gesloten, w.o. in 1697 dat van Rijswijk waarbij voor het eerst de vestiging der Fransen in het Westelijke deel van Santo Domingo erkend werd.

De beginselen van Rechtvaardigheid en Vrijheid hebben de Nederlanders niet angstvallig voor zichzelf gehouden; zij hebben er de bewoners van de verre landen, die zij ontdekt hadden, van laten genieten. Nederland beheerde zijn gebieden als een oudere en vooruitziende zuster en dit stelsel heeft wonderen verricht. Het minste er van was zeker niet het feit, dat een volk van negen millioen van Europa de leiding gaf aan 90 millioen inwoners der overzeese gewesten.

Toen de Barbaren deze rijke landen, waar het leven zo weldadig was, binnenvielen wilde de Koningin zich niet plooien voor het brutale geweld dat het Recht wilde ontkennen. Zij, wier land de arme uitwijkelingen uit andere landen ontvangen had, moest op Haar beurt vluchten naar Engeland, de ongeschonden burcht der Vrijheid. Zij was er zeker van er geestdriftig te worden ontvangen. Zij is ten huidigen dage een groot voorbeeld van geestdrift en hoop in het ongeluk.

Op de klok van het noodlot slaan alle uren. Zij zullen slaan: ernstig eerst, dan ingetogen, vervolgens opgewekt en tenslotte vol triomph wanneer de Koningin weerkeert in Haar Rijk en het uur der opstanding slaat voor Nederland.

Wij zijn er van overtuigd. Want wij, die de wapenspreuk van Willem den Zwijger tot de onze hebben gemaakt, wij dragen de Hoop en de Wilskracht in ons hart. „Wij handhaven" ons Geloof.

[1]) Dr. Nemours verwart twee lezingen: wie de boekdrukkunst heeft uitgevonden is niet bekend: of Laurens Janszoon Coster te Haarlem of Johann Gutenberg te Mainz. — Redactie.

CURAÇAO

DE REGENVAL.

Volgens de regenmeter van Fort Nassau is er in de afgelopen nacht tot hedenmorgen 8 uur 24.3 mm regen gevallen. Aangezien de regen iets langer aanhield kan men gerust zeggen, dat de regenval meer dan 25 mm bedragen heeft.

DR. E. VAN DER KUYP EN MUSKIETEN.

Vanavond om 19.25 uur zal Dr. Edwin van der Kuyp voor de Curom spreken over Muskieten.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Programma van Zondag a.s.: Voetbal: 10 uur Dosko A — Tropiaals A; Dosko B — Tropiaals B.

16.— uur Sithoc — A.M.S.

Terrein Santa Rosa: C.S.R. — Jong Suriname (Victory Competitie).

OFFICIELE BEKENDMAKINGEN.

Verlof: W. J. v. d. **Kroef**, Hoofdinspecteur der Burgerpolitie alhier, 6 weken vrijstelling van dienst met vergunning deze vrijstelling van dienst geheel of gedeeltelijk in het buitenland door te brengen, ingang 19 Mei 1944.

Benoeming: Mej. J. A. v. Eps, tot tijdelijke vakonderwijzeres in de Spaanse taal bij het Openbaar Onderwijs in Curaçao en werkzaamgesteld aan de Openbare Wilhelminaschool voor Mulo alhier; Mej. Th. E. Simons, tot tijdelijk gouvernements-vroedvrouw op Aruba; S. A. Roos, tot tijdelijk agent der burgerpolitie op Aruba; R. A. Trenidad, tot tijdelijk schrijver en werkzaamgesteld ten kantore van den Koloniaal Ontvanger alhier; H. D. G. Kroonenberg, tot tijdelijk controleur voor Sociale Zaken alhier.

Ontslag aan: J. R. Prince, tijdelijk opzichter bij de hygiënische dienst alhier.

Werkzaamstelling: Mej. A. J. Rademaker, op het Bureau voor Sociale en Economische Zaken.

Toelating: J. P. Ward, tot de oefening van de geneeskundige practijk uitsluitend op het terrein van de Lago Oil & Transport Co. Ltd. op Aruba.

De Gouvernements-Secretaris,
C. F. Gronemeijer.

BONAIRE.

JULIANADAG OP BONAIRE.

Waar Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana der Nederlanden zo juist Nederlands West-Indië met een bezoek vereerd heeft, wilde het detachement Westindische Weermacht te Bonaire juist thans niet nalaten Haar verjaardag zonder enige viering (zij het dan ook op kleine schaal) voorbij te laten gaan.

Zo vond dan op Maandag 1 Mei eerst de gebruikelijke mars door Kralendijk plaats in aansluiting waarop onderlinge wedstrijden georganiseerd waren zoals touwtrekken, tonkruipen, zakkelopen en mastklimmen.

De wedstrijden vonden plaats op het Wilhelmina Plein. Het succesnummer was het mastklimmen. Dank zij de medewerking van de heren Hart was het mogelijk gemaakt een enorme schoenermast van ruim 8 meter hoogte vlak voor de Pasang Grahan op te stellen.

De mitraillist Martha („Chiki") leverde de primeur. Aan het mastklimmen werd tot slot ook door de bevolking deelgenomen.

Des namiddags werd er in de Savana geanimeerd door Curaçaose en Bonairiaanse militairen voetbal gespeeld.

Uitslag 1—0 voor de Bonairianen. Vrij veel Amerikanen van het op Bonaire gestationeerde US-Signal Corps detachement waren naar dit „socker"-spel komen kijken.

De fleurige voetbalhemdjes (gloednieuw, een goede gave van de militaire dienst van Ontwikkeling en Ontspanning bij de Nederlandse Troepen) gaven met recht kelur aan het schouwspel.

Een filmavond met muziek daarna van de militaire Bongo Band in de cantine - zaal besloot de voortreffelijk geslaagde dag.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid van de Redactie).

NEDERLAND IN DE OORLOG.

Door de verschillende reclamediensten en persdiensten, die gedurende deze oorlogstijd verrezen, zijn wij tamelijk wel op de hoogte van wat er over ons lieve vaderland verscheen in deze vier afgelopen jaren. Wij kennen allen boeken als Hiss en een boek als „Keep the Lamps Burning" van Minister Jan van den Tempel; ook kennen wij verhalen als „My Sister and I" van die twee kleine vluchtelingen uit Rotterdam.

Doch naast deze oorloglitteratuur zal toch de aandacht van de wereld voor de lage landen aan de zee op godsdienstig, historisch en artistiek gebied ook nog wel bestaan?

Wij kennen wel enkele tekenen van die belangstelling. Zo zagen wij bijv. in het boek van Theodore Maynard „Queen Elizabeth" een studie over haar diplomatieke t.o.z. van de Nederlanden; wij zagen in het Venezolaanse tijdschrift „S.I.C." een studie over Willem III (stadhouder) van Hilaire Belloc, ook verscheen er dit jaar een biographie over Karel Seghers, den Apostel onder de Indianen van Alaska, terwijl wij tevens een Spaanse vertaling van één van de werken van Edward Poppe menen gezien te hebben.

Waar echter, Mijnheer de Redacteur, kunnen wij achterhalen wat er verscheen over ons vaderland? Gaarne zagen wij de „niet-oorloge" belangstelling voor onze landen ook meer bekend.

Weet u hoe wij op de hoogte kunnen blijven van die belangstelling?

Met dank voor plaatsing,
B.

Antwoord: Neen, Mogelijk het plaatselijk agentschap van het New-Yorkse Inlichtingenkantoor. Zelf hebben wij ook weinig of niets op dit gebied gezien. Wij houden ons gaarne aanbevolen voor inlichtingen. — Redactie.

WIJ ONTVINGEN.

„**Gids**" is thans verschenen met het eerste nummer van zijn 9e jaargang. Het is te hopen, dat dit aardige blad dat de laatste tijd zozeer te kampen heeft gehad met drukproblemen, in zijn nieuwe jaargang steeds op tijd zal kunnen uitkomen.

Neerlandia, Maart 1944. Verscheen als gevolg van de drukpersinvasie door het gouvernement laatste week April. Naklanken doet de jubel horen van Prinses Juliana's bezoek. Pater de Barbanson wijst op de mooie actie van de Curaçaose jeugd en de Arubaanse bevolking om gelden te verzamelen voor hulp aan Nederland, dat steeds zoveel aan Curaçao gegeven heeft Dr. Joh. Hartog herdenkt het 60-jarig jubileum van de Nederlandse Journalisten-Kring en het 40-jarig jubileum van de Nederlandse R.K. Journalisten Vereniging.

Vadertje Langbeen krijgt nog een later recensie. M. B. Coelho vervolgt zijn stukken over Nederlanders in Frankrijk. Het gedicht van de maand is uit de Roskam van Joost van den Vondel, zeer ad rem: Hoe koomt, doorluchte Drost, dat elck van godsdienst roemt, en onrecht en geweld met desen naam verbloemt.

Laatste Nieuws.

— **Mosquito's** van de Raf hebben in de afgelopen nacht een aanval van dertig minuten gedaan **op het Duitse centrum** van de chemische industrie Leverkusen in het Westen van Duitsland. Ook werden mijnen in de vijandelijke wateren gelegd.

— **De Russische** luchtmacht heeft nog vijf schepen van de as, die de Krim verlieten, in de grond geboord.

— **De radio** van Berlijn deelde mede, dat Russische bommenwerpers in de afgelopen nacht een nieuwe aanval op Lwów hebben gedaan.

— **De radio** van Algiers zeide in een bericht uit Génève, dat de trein, welke Mussolini naar Noord-Italië terugvoerde na het bezoek van onlangs aan Hitler in Duitsland, nabij Bolzano werd aangevallen door een groep Italiaanse guerrillero's. De radio zeide, dat de patriotten de locomotief onklaar maakten en Mussolini twee uren ophielden.

—**De Geallieerde** Commissie van Toezicht in Italië maakte bekend, dat reeds 35.000 refugié's uit de door Duitsland bezette landen (Italië niet inbegrepen) door Napels zijn gepasseerd. Bijna 20.000 werden naar het Midden-Oosten doorgezonden.

— **Een communiqué** van de regering te Bombay maakte bekend, dat de toestand van Gandhi verslechterd is en enige reden tot ongerustheid geeft.

— **Eden** maakte bekend, dat een overeenkomst met China is getekend, waaronder Groot Brittannië China tot 50 millioen Pond Sterlin zal lenen en het militair materiaal zal verstrekken op een leen-pacht basis. Eden gaf uiting aan de bevrediging van de regering dat „op deze en andere wijze wij ons verlangen kunnen uiten om China alle hulp te verlenen, welke in ons vermogen ligt".

— **De Geallieerde** troepen in het Noorden van Brits Indië hebben nog verschillende vijandelijke sterktepunten veroverd ten Noorden van Kohima in de aanval, welke erop gericht is de Japanse druk op die basis te verlichten. Tegelijk zeide het communiqué, dat de Geallieerde strijdkrachten aan het Zuidelijk einde van het Birma-front Paletwa hebben ontruimd ter „herziening" van haar stellingen in dat gebied. Paletwa ligt aan de rivier de Kaladan op ongeveer 160 kilometer ten Noorden van Akyab. In het Noorden van Birma hebben de Geallieerde strijdkrachten nog meer vijandelijke sterktepunten vernield en wordt de opmars van Stillwells troepen ten Zuiden en Westen van Warong voortgezet.

SABOTAGE TE ATH.

Verschillende sabotagedaden werden in de streek van Ath in België gepleegd. Machines, die door de Duitsers in de fabriek Mambier werden opgeëist, werden vernield.

Het waterkasteel van het station van Ath werd door een ontploffing buiten dienst gesteld. 300 wagens stro werden de prooi der vlammen.

DE HEER EN MEVROUW
J. L. v. Koetsveld-v. d. Weert
ontvangen graag hun vrienden en kennissen
op Marchena 267.

Langs dezen weg betuigt ondergeteekende hartelijk dank aan alle Surinamers op Curaçao, die de Zieken van Majella zo mild bedacht hebben. In 't bizonder hartelijk dank aan Mej. M. Biervliet, die gedurende haar vacantie ons die aangename verrassing bezorgde.

Pater H. B. DRESEN C.ss.R.
Directeur v.d.
Sint Gerardus Majella Stichting.

Paramaribo, April 1944.

PRINSES MARGRIET FONDS

STICHTING VOOR OORLOGSSLACHTOFFERS DER NEDERLANDSCHE KOOPVAARDIJ EN HUN NAGELATEN BETREKKINGEN.

Uw daadwerkelijke steun, om de doelstelling der Stichting te kunnen verwezenlijken, IS ONONTBEERLIJK.

U kunt dit doen door ons een vaste maandelijksche of jaarlijksche DONATIE toe te zeggen, van *minimum* fl. 5.— per maand of fl. 50.— per jaar.

Doch U kunt dat ook reeds doen, door een MARGRIET-SPELDJE te koopen, waarvoor *geen maximum prijs* is vastgesteld.

Nadere inlichtingen zullen U gaarne worden verstrekt door onzen secretaris, Luitenant ter Zee 2e kl. KMR sd J. de Goederen, Fort Amsterdam No. 19 (telefoon No. 1857 — na kantoor-uren tel. No. 1471).

3—3

Hier Haïti

door

MR. EDUARD M. ELIAS.

II

Hoeveel Nederlanders weten waar Haïti ligt? En hoeveel Nederlanders hebben ooit gehoord van Dessalines en Toussaint l'Ouverture? En hoeveel Haïtianen weten wie Willem de Zwijger was en Floris de Vijfde? Zulke hachelijke vragen komen bij mij op wanneer ik ervaar dat de Haïtianen even trots zijn op hun land als wij dat zijn op het onze en dat wij geen van beiden in staat zijn den ander ook maar in de verste verte te doen begrijpen waarom wij ons eigen land het belangrijkste en het schoonste vinden. Die brave Noordamerikanen hebben deze eeuwenoude waarheid nog niet geleerd. En daarom proberen zij met op zich zelf indrukwekkende doch niettemin wanhopige ijver, den Haïtianen te vertellen dat de „American way of life" de beste „Way of life" is van alle ways of life. Zij hebben daarvoor een speciale afdeling aan hun gezantschap gevestigd. Bij de eerste oogopslag ziet ge reeds in Port-au-Prince dat dit eigenlijk een zielig grapje is. En dat de Haïtiaan twee vaderlanden heeft: la Sienne... et puis la France. La Sienne...

Ik wandel om de Champ de Mars. De vroege avond komt in de tinten van de Westindische schemering van de nabije zee over het wijdse plein. De vroege avond geurt in de bougainvillias en in het vochtige gras. Hij draalt over de bloemperken en ruist in de toppen der statige bomen. Hij stuwt grauwe nevels tegen de zwarte bergwanden omhoog. Hij maakt het paleis van den President nóg witter dan het was in het felle zonlicht van de dag. En hij verdoft de voetstappen en de stemmen der mensen. Dan klinkt, ijl en vreemd, een hoornsignaal. Het begeleidt het neerhalen vóór de nacht van de nationale vlag op het paleis. En dan geschiedt iets héél verrassends en iets héél moois. Alle beweging op de Champ de Mars stolt. Alle mensen houden op met praten. Wie lopen staan stil, wie op de banken zitten staan op, de auto's stoppen, wie een hoed dragen ontbloten het hoofd, kinderen staken hun spel. Het is doodstil. Alleen de ruisende boomtoppen bewegen. En het enige geluid is de ijle trompet. Langzaam daalt de vlag. Wanneer de trompet ophoudt en het rood-blauw is ingehaald gaan de mensen en de kinderen hun spel voort en worden de hoofden weer gedekt. Zó eert Haïti zijn vlag. Zó heeft de Haïtiaan Haïti lief. Het is diep ontroerend van eerbied en beschaving. De avond daalt snel. De lampen bloeien op in het duister als witte ronde bloemen op hoge stelen. Het zijn lampen uit Parijs.

Lampen als op de **Parijse** Champ de Mars, als op de Place de la Concorde, de Place Vendôme, de Pont Neuf. Witte, matglazen bollen, gedrieën aan één bronzen post.

Ik ga een kopje koffie drinken in het kleine café naast de grote bioscoop. De krant ligt op het tafeltje. La Phalange. Ik lees het motto van de dag: „Au milieu des factions de toute espèce nous n'appartenons qu' à l'Eglise et à la Patrie".

Hoe Haïtiaans is dit land en hoe Frans. En welk een vreemde glanzen werpen de ronde melkwitte lampen van de Champ de Mars op de rechtlijnige techniek van een way of life die gemakkelijker begaanbaar is dan de kleine slingerpaadjes der Haïtiaanse bergen, maar die een andere weg is dan die waarover de Haïtianen gaan.

HENDRIK DE WIT.

Er zijn vele gekken op Curaçao. Het loopt er vol van. Zonderlingen ook. Lieden die naar de vrouwen gaan. Anti-katholieken en anti-semieten. Doordrijvers van eigen hobbies. Domme mensen zijn er nog meer, echte dilettanten.

In de regel is het een compliment, wanneer zo iets op Curaçao gezegd wordt. Voor de in het gareel geslagen bevolkingsgroepen, waaruit de merkwaardige constellatie onzer samenleving bestaat is ieder, die iets eigens heeft, is ieder met een geprononceerde persoonlijkheid een gek. Wie voor de radio spreekt, is een idioot. Iemand die een lezing houdt voor een club, is betoeterd.

In een kleine samenleving vallen persoonlijke eigenaardigheden eerder op dan in een grotere maatschappij en de koloniale côterie, die de Europese Nederlanders hier onder elkaar gevormd hebben, omdat ze in het gareel van den een lopen of meehuilen met de wolven van een ander, heeft ze al spoedig uitgestoten. Gelukkig is de laster niet veel meer dan een stoot in lucht, die even snel weer verdwijnt. Wie zich op Curaçao iets aan zou trekken van wat de gareellopers over hem of haar zeggen, had geen leven. En dat alles, omdat deze of gene niet deugt voor het gareel.

Een dezer lieden is Hendrik de Wit, van wiens hand zojuist enkele bijdragen verschenen zijn in De Stoep van April 1944. Hendrik de Wit, de tweede telegrafist op Curaçao die de hoofdtelefoon afdeed en wat anderen thans hoorden zelf redigeerde voor een krant. Sedert ruim een half jaar is Hendrik de Wit redacteur van de Beurs- en Nieuwsberichten en daarnaast publiceert hij regelmatig in De Stoep. Dat Hendrik de Wit een eigen persoonlijkheid heeft zal wel niemand ontkennen, die hem heeft meegemaakt. Dat wij het in verschillende opzichten niet met hem eens zijn, helemaal niet zelfs, zij bij voorbaat verklaard. Dat wij menen, dat hij het toppunt der diplomatie en tact is, zou een onmogelijkheid zijn nu wij reeds hebben gezegd, dat hij een eigen persoonlijkheid heeft. Maar dat alle epitheta die voor zovelen gebruikt worden, met recht ook gebruikt zouden kunnen worden van Hendrik de Wit, dat wil er bij ons niet in.

De laatste Stoep bevat twee artikelen en een gedicht van hem. Bijna zou men zeggen, dat het een Hendrik de Wit-nummer is, maar aangezien dergelijke nummers slechts bij jubilea uitgegeven worden en voor zover wij hebben kunnen nagaan er met onzen geachten vakgenoot van de Beurs niets aan de hand is, zal het wel toeval zijn.

Al met al heeft Hendrik de Wit zich evenwel tot een der vruchtbaarste schrijvers van Curaçao ontwikkeld en om deze reden lijkt ons een korte beschrijving van zijn oeuvre ter plaatse. Terstond valt het daarbij op, dat er een onderscheid is tussen den De Wit die de Beurs schrijft en den De Wit die medewerkt aan de Stoep. Misschien dat hij in zijn eerste functie te snel moet werken, mogelijk ook gehinderd wordt door banden die hem niet beteugelen wanneer hij in het vrije littéraire blad schrijft. Deze vergelijking drong zich op, omdat enige tijd geleden een recensie in de drie boeken van Querido — Elsschot, Koster en Van Schendel — in de Beurs verscheen en thans een in de Stoep. De eerste haalt niet bij de tweede, die voortreffelijk genoemd moet worden. Oorlog en door de overheid betaalde of gesubsidiërde inlichtingenkntoren, uitgaven en bedrijven, zijn Hendrik de Wit steeds een gruwel.

Met de furie den idealist eigen heeft hij gedost in het Curaçaose officierencostuum van kniekousen en blote knietjes hiertegen gestreden in een mate die hem misschien de objectiviteit soms heeft doen vergeten, al heeft hij gelijk dat de Nederlandse regering zich weinig of niets gelegen heeft laten liggen aan zaken die geen klinkende munt in het laatje brachten.

„De geschiedenis van het Nederlandse boek in de oorlog is een droeve", zegt de veel uit het Engels vertalende en daardoor gemakkelijk tot een anglicisme geneigde Hendrik de Wit zeer juist. Dan wijst hij op de trieste plaats, die het materieel-welvarende Oost-Indië in de Nederlandse cultuur innam om tenslotte te belanden bij het buitenland: Zuid-Afrika, het door ons verwaarloosde Nederlandse cultuurgebied, dat thans zonder financiële steun van Nederlandse instanties tot de oprichting van een Nederlandse boekerij kwam, „waarvan het bestaan, behalve voor enkele ingewijden, nauwelijks tot het zich noemend vrij Nederland is doorgedrongen".

Ook wij hebben reeds vaker op Zuid-Afrika en zijn boeken gewezen en met des te groter vreugde onderstrepen wij daarom hetgeen Hendrik de Wit hier in een stukje nationaal beeldend proza uiteen zet: „Voordat de Nederlandse boekdrukkunst hier (in Oost-Indië) opnieuw kon worden ontdekt, hadden de Japanners de letterkasten reeds van de zetmachines gehaald en hun censuur ingesteld".

Toeval of beleid, dezelfde Stoep — een zeer goed nummer, waar wij later nog op terug komen, maar die wij alvast aanbevelen — bevat van denzelfden Hendrik de Wit een artikel over de Zuidafrikaanse Nederlandse dichtkunde. Zuid-Afrika „staat cultureel dichtbij Nederland, zonder dat deze verhouding door bijoogmerken vertroebeld wordt", merkt Hendrik de Wit enigszins generaliserend, maar niet geheel onjuist op. Vinden je drie boeken van Querido - Hendrik de Wits waardering, ook al omdat geen zweem van de oorlog erin te bespeuren valt, in Zuid-Afrika verschijnen oorlogsgedichten, iets waartegen Hendrik de Wit in de officiers-korte-broek met blote knieën gewend is te velde te trekken. Uit vorige Stoepen herinnert men zijn actie hiertegen. „Zij zijn in de drift van het moment geschreven tot vervoering van de waan, die van oudsher de massa naar de slachtbank leidt ......" Uys Krige, een dichter en toneelschrijver in de Zuidafrikaanse Nederlandse taal, waarvan in Nederland, zelfs in het vrije Nederland dat zo naar Nederlandse boeken hunkert, vrijwel niemand ooit gehoord heeft, vormt hierop een uitzondering, omdat hij het wapengekletter slechts als een achtergrond betrekt.

Uit vorige Stoepen herinnert men zich Hendrik de Wit als den dichter van Verdriet (Maart 1943, blz. 27), thans geeft hij Maaltijd (blz. 26). Ook herinnert men zijn proza De Zondebok en de Moderne Muze (April 1941, blz. 34), De Dood lacht (Augustus 1941, blz. 32) en Ma Li, de Vogel (December 1941, blz. 30), waarnaast in enkele nummers critieken verschenen. Onze persoonlijke appreciatie gaat uit naar de laatste. Het wil ons voorkomen, dat Hendrik de Wit rijker is in zijn taalvorm dan in zijn gedachten. Bij een critiek heeft hij een voorgezette stof, die verwerkt moet worden. En hij doet dat steeds voortreffelijk, maar moet hij én gedachtengang én taalvorm leveren, dan schiet hij steeds in een van beide te kort. Het eerste blijkt uit die Stoepstukken welke geen critiek zijn, het tweede uit die Beurs-stukken, welke wel critiek bedoelen te geven, en dit laatste in bredere zin dan op boeken alleen.

Polens Onafhankelijkheid.

Een der kleine naties, onder de voet gelopen door de nazies en strijdend met al haar materiële en vooral met al haar ideële kracht om de vrijheid te herkrijgen, viert heden het feest harer onafhankelijkheid. Het is Polen, dat in de loop der eeuwen getoond heeft, dat een klein volk, hoe ook uiterlijk en innerlijk verscheurd, nimmer ten onder kan gaan, zolang het nog idealen en beschaving bezit. Polen is een land van ruim 33.500.000 inwoners. Waar zit toch eigenlijk die kleinheid in? Het antwoord is niet duidelijk. Polen vechten op alle fronten mede. Zij strijden in de lucht, op de zee en op het land. Overal langs de velden en wegen, waar gestreden werd, liggen de graven van Polens dappere zonen. Zij bevinden zich in de eerste linies en bezitten een idealisme voor de zaak der vrijheid, dat voor geen enkel volk behoeft onder te doen. En dit alles, terwijl toch voor de Polen de toekomst het meest onzeker is. Hoe immers zal Polen hersteld worden? Wat liggen er niet in de oplossing van dit vraagstuk een geweldig aantal moeilijkheden.

Polen, een kleine natie. Is het, omdat er geen volk in Europa is, dat zo onbarmhartig door de nazies vervolgd en uitgeroeid werd dan juist Polen. En nu is Polen weer het slagveld tussen de voortrukkende Russen en wanhopige Duitsers. Wat zal er overblijven van Polens schoonheid? Alles offert Polen voor de grote zaak der vrijheid, voor de zaak der Verenigde Volken. Zo Polen een kleine natie is, waarin is het klein? Niet in beschaving, in idealisme en heldenmoed. Met zulk een verwarde toekomst voor ogen is Polens strijd nog te heldhaftiger.

Polen viert het feest zijner onafhankelijkheid en alle door drie machtigen en rijken aan geld en materieel bezit verklaarde kleine naties vieren feest. Want uit Polens rijke geschiedenis weten wij, dat de kleine naties toch niet verloren gaan zolang zij haar idealisme behouden en zichzelf niet vergeten. In de kleine naties ligt de toekomst dezer wereld. Er moet en samenwerking komen tussen de volken, maar geen samensmelting. In de verscheidenheid der dingen ligt de schoonheid en put men de kracht der idealen. Krachtige kleine naties moeten er zijn, waarin een rijke geestelijke ontplooiing mogelijk is. En die kleine naties zijn nooit klein, maar groter dan de aan geld en materieel goed grote naties. De kleine naties vieren feest, omdat Polen de onafhankelijkheid herdenkt. Leve Polen!

WERELDNIEUWS.

DE VLIEGTUIGPRODUCTIE.

De Oorlogs Productieraad maakte bekend, dat de vliegtuigproductie in April verminderd is tot een totaal van 8343 vliegtuigen, vergeleken bij het recordaantal van 9118 in Maart.

Men zeide, dat de vermindering gedeeltelijk opzettelijk geschiedde doch dat de totale productie toch nog minder is dan volgens het plan. De productie op basis van het gewicht der vliegtuigen is ook verminderd, nl. met 6% tot een totaal van 96 millioen pond (Am.). Door het kleiner aantal werkdagen in April is echter een nieuw record per dag gevestigd van 3.840.000 pond; dit is 84.000 pond per dag meer dan in Maart (Washington, (AP) 2.5).

GOEDKEURING VAN LONDEN.

De Britse regering maakte bekend, dat zij het Russisch-Tsjechoslowaaks verdrag over het bestuur in de bevrijde gebieden van Tsjechoslowakije heeft goedgekeurd.

Tegelijk maakten men bekend, dat Groot Britannië en de Verenigde Staten verdragen, welke in principe gelijk zijn, hebben gesloten met de uitgeweken regeringen van Noorwegen, België en Nederland. Het Russisch-Tsjechoslowaaks verdrag werd reeds door de Verenigde Staten goedgekeurd (Londen, (AP) 2.5).

DE ZOON DES PREMIERS.

De Vrije Joegoslavische radio verklaarde, dat Majoor Randolph Churchill, die onlangs per valscherm in Joegoslavië landde, reizen heeft gemaakt door het bevrijde kustgebied en er contact gemaakt heeft met de patriottenleiders om de samenwerking met de Geallieerden te vergroten. De aanwezigheid van den zoon des Britsen Premiers — zo zeide de radio — is een teken van de aandacht en erkenning welke ons geschonken wordt door de Geallieerden en een bewijs van de hartelijke samenwerking tussen de beweging van de nationale bevrijding en onze grote bondgenoten (Londen, (AP) 2.5).

VAN ALLERLEI.

— **De Franse** Commissaris van Binnenlandse Zaken Emmanuel Dastier de la Vigerie, die kortelings uit Londen te Algiers terugkeerde, noemde de Britse censuur op diplomatieke post een ernstige belemmering en een inbreuk op de souvereiniteit van Frankrijk.

— **Pierre Vienot**, vertegenwoordiger van het Franse Nationale comité te Londen, zeide, dat het Franse volk met groot verlangen de dag der invasie beidt. De nazies zijn in Frankrijk doende hun straffen te verhevigen teneinde alle sabotage tegen te gaan. In Frankrijk is men allang begonnen met het tweede front, zeide hij: Frankrijks verdeeldheid is hersteld door de ondergrondse actie. Naar schatting zijn 31.200 Fransen gedetineerd en 130.000 Fransen gevankelijk naar Duitsland ontvoerd voor het verrichten van dwangarbeid.

— **Brest-Litovsk** werd door de Sovjet-luchtmacht hevig aangevallen in de nacht van Zondag op Maandag.

— **Florence (Italië)** werd volgens het DNB aangevallen door Noordamerikaanse vliegers. De opera werd vernield. Volgens de radio van Rome [die niet erg betrouwbaar is en onder Duitse toezicht staat — Red.] hebben Engelse en Noordamerikaanse vliegtuigen op 29 April ook vrachtauto's van het Vaticaan aangevallen. Deze auto's waren op weg van Florence naar het bisdom Rome.

SAMEN MET DE INVASIE.

Een Duitse militaire commentator zeide, dat Eisenhowers invasie uit Groot Britannië zal samengaan met een geweldig nieuw Russisch offensief dat „spoedig zal beginnen".

„Het is zeer waarschijnlijk", aldus Kolonel von Olberg in een uitzending van Transocean, „dat het Sovjet-offensief aan de benedenloop van de Dnjester en in het gebied van Jasi werd gestaakt in uitdrukkelijke opdracht van Stalin, die verlangt dat de grote slag in het Oosten welke zeker in aantocht is, zal samenvallen met de opening van het tweede front in het Westen. Het Duitse Hoofdcommando is er vast van overtuigd, dat spoedig een groot Sovjet-offensief zal worden ingezet" (Londen, (AP) 2.5).

Een helicopter wordt gebruikt om te demonstreren hoe een „geredde" man veilig in een draagbaar wordt vervoerd naar een hospitaal op de kust. De Noordamerikaanse Kustwacht doet thans proeven met helicopters voor patrouille- en reddingswerk.

SURINAME.

MGR. COURTAY IN SURINAME.

Naar „De Surinamer" mededeelt is Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. P. Gourtay, Apostolisch Vicaris van Cayenne, op 24 April te Paramaribo aangekomen.

Mgr. Gourtay heeft Zijn intrek genomen ten huize van den HoogEerwaarden Pater Provicaris.

KLEINE INDUSTRIE IN SURINAME.

Aan de firma C. Kersten & Co. in Suriname is vergunning verleend tot oprichting van een zuivelfabriek met de daarvoor benodigde machinerieën.

Ook zijn de statuten afgekondigd van de N.V. Chemische Industrieën Suriname, die zich ten doel stelt het vervaardigen en verkopen van chemische producten (parfums enz.) Oprichters zijn de Heren Mr. J. C. de Miranda, C. J. M. Lichtveld en W. J. Bromet. Het kapitaal is vijftien duizend gulden.

NIEUWE CHEF VAN 'S LANDS HOSPITAAL IN SURINAME.

„De Surinamer" verneemt, dat Dr. J. W. del Prado zal worden benoemd tot Chef van 's Lands Hospitaal te Paramaribo. Deze post viel open door het overlijden van Dr. Naar.

MEVROUW KNAPPERT NAAR SURINAME.

Naar „De West" verneemt wordt Mevrouw Knappert binnenkort te Paramaribo verwacht uit Londen. Zij zal evenals Dr. Willem Bonne trachten krachten uit Suriname aan te werven voor dienst in het bevrijde Nederland. Dr. Bonne is inmiddels uit Suriname vertrokken.

DE RIJSTBOUW IN SURINAME.

Dr. D. Fernandes, Directeur van Landbouw Economische Zaken in Suriname, en Ir. J. van Wouw, Hoofd van de Irrigatiedienst, zijn onlangs naar Demerara vertrokken om zich op de hoogte te stellen van de resultaten, die daar behaald werden met de mechanische rijstbouw.

Onder reserve vermeldt „De West" het gerucht, dat deze dienstreis verband houdt met plannen, die door het Ingenieurs Bureau Van Dijk te Nickerie aan het Gouvernement van Suriname zijn voorgelegd om de Clara Polder te bewerken en te beplanten ten behoeve van kleinlandbouwers, die met handenarbeid niet méér land kunnen bewerken dan zij op de ouderе polders in Nickerie reeds in gebruik hebben.

Het schijnt de bedoeling te zijn — zo zegt het blad — dat na de machinale inzaaiing de landbouwers zelve voor het onderhoud der percelen en het binnenhalen van de oogst zullen zorgdragen.

VLIEGERS UIT SURINAME.

„De West" verneemt, dat binnen betrekkelijk korte tijd en aantal militairen van de Surinaamse Weermacht (waarvan het grootste deel in Suriname geboren) het land zal verlaten om opgeleid te worden tot jachtvlieger. Zij zullen zich na deze opleiding voegen bij de Nederlandse strijdmacht.

De berichten over het detachement, dat enige tijd geleden Suriname verliet op weg naar het strijdgebied in de Stille Oceaan, komen slechts spaarzaam binnen, zegt „De West". Maar uit de mededeling van derden blijkt, dat zij een waardig militair contingent vormen, waarover eenieder met lof spreekt.

LANDBOUWVERLOVEN IN SURINAME.

„De West" schrijft:

Ons werd medegedeeld, dat tientallen landbouwers, die in militaire dienst waren opgeroepen, in aansluiting aan het hun verleend landbouwverlof, waarvan de tijdsduur varieert van twee tot vier maanden, met groot verlof zijn gezonden.

Van militaire zijde staat hierbij op de voorgrond, de bedoeling om de landbouwbelangen van dit land te steunen.

HET CARAIBISCH LABORATORIUM—X

Caraïbische Federatie?

Betekent dit een bond van het Westindische gebied? Zeer zeker niet. Behalve wat het technisch letterlijk wel of niet mag betekenen, denkt men er in het Caraïbische gebied heel weinig over, en is er slechts een kleine basis, zowel sociaal, economisch als politiek voor een bond. Alles wat de inwijding van een Raad van Onderzoek en regelmatige Westindische conferenties betekenen is dat de Westindiërs voor het eerst een gelegenheid krijgen elkander te ontmoeten en wederzijdse problemen te bespreken en misschien samen programma's voor ontwikkeling uit te werken. Waar dit eventueel toe kan leiden is federatie — echter vele jaren later. Maar gedurende enige tijd moet deze samenwerking voor het grootste deel experimenteel zijn. Of de Westindiërs het met elkaar op zullen krijgen, belangstelling kunnen krijgen voor het Caraïbische gebied in zijn geheel, in plaats van voor een enkel eiland, en het werken tezamen voordelig zullen vinden — dit zijn vragen die slechts de tijd kan beantwoorden.

Er zijn ontstellende mogelijkheden; maar zij kunnen blijken slechts dromen te zijn.

Een duidelijk gebrek in de Commissie en haar onderafdelingen is haar Engels-Noordamerikaans karakter, met de Fransen en Nederlanders voor het grootste deel buitengesloten, tenminste nu. Men kan gemakkelijk begrijpen, waarom de Fransen niet uitgenodigd zijn deel te nemen; slechts 6 maanden geleden stonden de Franse eilanden onder toezicht van den Vichy-Admiraal Robert, en waren geblokkeerd. Bovendien biedt de graad van samenhang tussen de Franse eilanden en het moederland zekere moeilijkheden, welke echter zeker niet onoplosbaar zijn voor de Caraïbische samenwerking.

Moeilijker te begrijpen is waarom de Nederlanders niet uitgenodigd zijn deel te nemen. De Nederlandse eilanden in het Caraïbische gebied zijn minder gehecht aan het moederland en meer Caraïbisch dan enig ander in West-Indië. Bovendien zijn vele bewoners van deze eilanden levendig geïnteresseerd in de deelneming en voelen dat zij veel hebben te winnen bij nauwere Caraïbische banden, waartoe zij misschien moeten bijdragen. Zij voelen dat de voorgestelde reorganisatie van het Nederlandse Rijk niet alleen geen inbreuk maakt op hun deelneming maar deze gemakkelijker maakt, daar deze waarschijnlijk de mate van hun zelfbestuur over locale zaken zal vergroten. De Nederlanders werden uitgenodigd en namen op technische basis deel aan de samenkomst te St. Thomas in Augustus waarin de Raad van Onderzoek werd ingesteld, maar dat was niet bevredigend.

Het is echter waarschijnlijk, dat zij eventueel ten volle gaan deelnemen.

Het werk van de Commissie is niet alleen in het Caraïbische gebied belangrijk. Het is zeer nauw verbonden aan het probleem van koloniale ontwikkeling in de wereld. Het meest bondige en autoritaire rapport over deze verwikkelingen is door Kolonel Oliver Stanley, Engels Staatssecretaris voor Koloniën, zelf uitgebracht in het Parlement op 13 Juli 1943. Hier volgen enige betekenisrijke gedeelten uit dit merkwaardige rapport, waarop in het algemeen geen acht geslagen werd.

„De Eerste Minister zelf heeft in antwoord op een vraag op 17 Maart gedaan, opgemerkt, dat zo lang de Regering van Zijne Majesteit overtuigd was, dat Groot-Britannië alleen verantwoordelijk was voor het bestuur in de Britse koloniën, de politiek van Zijner Majesteits Regering moest zijn nauw samen te werken met naburige en bevriende naties. Wij beseffen, dat onder de tegenwoordige omstandigheden deze samenwerking niet alleen gewenst, maar inderdaad onontbeerlijk is. De ontwikkeling van het moderne vervoer en moderne verbindingsmiddelen heeft grote gebieden samengebracht, die vroeger vér gescheiden waren. Vele van hun problemen zijn nu gewoon en kunnen door samenwerking opgelost worden, want problemen betreffende veiligheid, overschrijden de grenzen van politieke eenheden. Zijner Majesteits Regering zou derhalve de instelling van een lichaam toejuichen, dat het mogelijk maakte, dat over dergelijk problemen wierd gesproken en dat zij door gezamelijke pogingen wierden opgelost. Wat zij in gedachten hebben is de mogelijkheid Commissies in te stellen voor bepaalde gebieden. Deze Commissies zouden niet alleen de staten met koloniën in dat gebied omvatten, maar ook andere staten die in dat gebied grote strategische of economische belangen hebben.

Terwijl elke staat verantwoordelijk zou zijn voor het bestuur van zijn eigen gebied, zou zo'n Commissie een werkzaam en permanent lichaam vormen voor overleg en samenwerking, zodat de betrokken statuten samen kunnen werken om het welzijn van de koloniale gebieden te bevorderen. Een belangrijke overweging bij het ontwerpen van iedere commissie zal zijn het volk van de koloniale gebieden in die streek gelegenheid te geven aan het werk deel te nemen -……Wat we in gedachten hebben is slechts de ontwikkeling van het idee welke leidde tot de Engels-Nooramerikaanse Caraïbische Commissie."

Hier voor ogen hebben we de blauwdruk voor de ontwikkeling over de halve wereld van een instelling, die twee grote doelen zal bereiken:

(1) de gelijkmatige vermindering van verantwoordelijkheid voor afhankelijke gebieden, zowel van de ene macht die het bestuur oefent als van de internationale gemeenschap, vertegenwoordigd door streekcommissies, en (2) het samenbrengen van afhankelijke bevolkingen, in streken waar dit nodig is of waar men er belang in stelt, om elkaar te helpen in de strijd tegen de algemene problemen. En in het Caraïbische gebied vinden we reeds de tamelijk vérgevorderde practische toepassing van deze instelling en methode. De enige andere instelling, welke nog niet haar schaduw vooruit wierp door het rapport van Kolonel Stanley of door de ontwikkelingen in het Caraïbische gebied en welk er waarschijnlijk aan zal worden toegevoegd is die van een internationale organisatie, schepping van een internationaal politiek lichaam, waaraan streekcommissies zelf verantwoording zouden schuldig zijn.

Het lijkt niet gepast dat een zo wereldschokkende historische verandering zo eenvoudig en bescheiden plaats heeft. Het lijkt juister en beter passend bij het patroon der geschiedenis, dat de wereldrijken onder het gekletter van wapenen en een verpletterende militaire nederlaag uiteenvallen. Dat zij kunnen veranderen in de glans van toekomstige roem, terwijl zij rustig de verandering in de harmonie tussen physieke en morele krachten in de wereld erkennen, dat zij werkelijk vreedzaam beginnen samen te smelten met een internationaal systeem, verdient een fanfare, die over de gehele wereld te horen moet zijn. Wanneer zij slagen, zal dat, wat zij nu doen zekerlijk in de wereld bekend blijven als een monument voor de Engelse-Noordamerikaanse politieke genius

Ons Koninkrijk.

DE VERJAARDAG VAN PRINSES JULIANA.

Over de gehele wereld hebben Nederlanders de verjaardag van Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana gevierd. Te Canberra (Australië) heeft baron van Aerssen een ontvangst gehouden, bijgewoond door 60 Nederlanders, waaronder ook vliegers, die hun opleiding genieten in Australië.

Te Londen werd in de Nederlandse ambassade een receptie gegeven, terwijl te New York een bijeenkomst gehouden werd door het Algemeen Nederlands Verbond, waarbij de voornaamste spreker de Heer Elink Schuurman was (Aneta).

PRINSESSEVERJAARDAG.

Te Paramaribo.

Maandag jl. hebben de troepen te Paramaribo ter ere van Prinses Juliana's verjaardag een parade gehouden. Noordamerikaanse officieren, waaronder ook kolonel Schoonmaker woonden de troepenschouw bij. Tien officieren hebben te dezer gelegenheid ook de eed afgelegd; zij zullen weldra overzees vertrekken.

„Suriname", verklaarde de Gouverneur, „is er trots op, dat het op deze wijze zijn plicht doet". De Surinaamse zender wijdde een biezonder programma aan de verjaardag van de Prinses. Te dezer gelegenheid werd een redevoering uitgesproken door den Gouverneur Mr. J. C. Brons.

Te Haiti.

In Haiti werd de verjaardag van de Prinses gevierd door een speciaal radio-programma en door artikels in de pers. Na de radio-uitzending verklaarde President Lescot aan senator Nemours, dat zijn redevoering zeer goed was, omdat zij de nadruk legde op de bestaande vriendschap tussen Haiti en Nederland.

Te Ottawa.

De Prinses vierde Haar verjaardag met Haar kinderen in huiselijke kring. De Koningin en Prins Bernhard wensten Haar telefonisch van Londen uit, geluk.

Te Washington.

De Nederlandse Ambassadeur en Mevrouw Loudon gaven te Washington een receptie in de Ambassade ter gelegenheid van Prinses Juliana's verjaardag. Er waren vele Nederlandse marine-officieren aanwezig, waaronder ook Kapitein Gauw, gezaghebber van een kruiser en Commandant Devries, bevelhebber van een duikboot.

De Ambassadeur hield een redevoering, waarin hij handelde over de grote rol, die door de vloot wordt gespeeld en waarin hij ook zijn vreugde uitdrukte over het bevrijden van het eerste Nederlandse gebied en dankte voor de belangrijke hulp van de Verenigde Staten en Australië.

Te Londen.

Prins Bernhard en vele Nederlandse autoriteiten hebben te Londen de verjaardag gevierd van Prinses Juliana. Graaf van Limburg Stirum gaf voorlezing van een door de Prinses gezonden telegram. Vervolgens sprak Jhr. Beelaerts van Blokland, die de hoop uitdrukte, dat de volgende verjaardag op Nederlandse grond zou gevierd worden. Hij wees er op hoe belangrijk de activiteit van Prinses Juliana is voor de Nederlandse zaak.

Onder de aanwezigen bevonden zich admiraal Fürstner en de Ministers Jhr. de Lidth van eJude, Van den Broek, Michiels van Verduynen en Burger (Aneta).

GOUVERNEUR GENERAAL VAN OOST-INDIË.

De Gouverneur-Generaal van Nederlands Indië Jhr. Starkenborgh Stachouwer is naar een Japans gevangenkamp te Taihoku ten Noorden van Formosa overgebracht met enkele hogere officieren van het Engelse en het Noordamerikaanse leger. Tot nu toe waren zij in een houten hut aan de zee bij Kerenko (Aneta).

JAPANSE NESTEN OPGERUIMD.

Geallieerde patrouilles hebben in het Hollandia-gebied enkele geisoleerde Japanse nesten opgeruimd en het aantal stellingen van den vijand in de heuvels ten Noorden van het Sentanimeer verminderd; tot nu toe werden 667 Japanners in dit gebied gedood. Een Japans kustschip is ten Westen van Kaap Waios door verkenningseenheden tot zinken gebracht, terwijl drie kleinere schepen werden beschadigd.

DOCTOR HONIG TOT VOORZITTER GEKOZEN.

Dr. P. Honig, adviseur van de Nederlandse afvaardiging op de Internationale Arbeids Conferentie van Philadelphia werd Woensdag met algemeen stemmen gekozen tot voorzitter van het Comité tot Onderzoek van de minimumstandaard van sociale politiek in afhankelijke gebieden. Het Comité bestaat uit 16 regeringsleden, acht werknemersleden en acht werkgevers-leden. De heer J. H. Warning is er als vertegenwoordiger der Nederlandse werknemers, met Frederik A. Vromans als substituut en Frederik R. H. Lim Apo als vertegenwoordiger der arbeiders, met den heer Schotman als substituut (Aneta).

ORANJE-BETOGING IN DEN HAAG.

Ondanks het scherpe toezicht op alle vormen van kunst in Nederland is een Haagse toneelgroep er in geslaagd een patriottisch stuk op te voeren en trouw aan het Oranjehuis te betogen. Het Nationale Dagblad schrijft dat het een schande is, dat de cultuurkamer deze opvoering heeft laten doorgaan.

Opgevoerd werd „Freuleke" van Herman Roelvink door het Residentietoneel. Het stuk behandelt de tegenstelling tussen Oranje-klanten en modernisten in 1779 en alle Oranjegezinden in de zaal betoonden hun aanhankelijkheid aan het Huis van Oranje door mee te zingen in het koor van Oranjeklanten op het toneel, terwijl vele vooraanstaande Hagenaars door luid handgeklap hun instemming betuigden.

DE LANDSTAND WORDT NIET GESTEUND.

Tien duizend Nederlandse boeren weigeren hun bijdragen te betalen aan de Landstand ondanks de druk van de nazies om de boeren er bij in te lijven. De organisatie wordt geboycot sedert haar oprichting De Landstand heeft er nu de deurwaarders op afgestuurd en vermoed wordt, dat de volgende stap in beslagneming zal zijn (Aneta).

Sport - Rubriek

Officiële Mededelingen

van

„De Curaçaose Voetbalbond"

WEDSTRIJD UITSLAGEN

Van Zondag, 30 April 1944:

Competitie B-Klasse:

Caribe 1 — Veendam 1 Niet doorgegaan

Competitie Reserve B-Klasse.

Niet doorgegaan wegens onvoldoende opkomst beide partijen

WEDSTRIJD PROGRAMMA STADION

Competitie A-klasse.

Zondag, 14 Mei 1944: S.U.B.T. 1 — Jong Holland 1 (Brakke)

Zondag, 28 Mei 1944: J. Curaçao 1 — Jong Holland 1 (Rosario)

Zaterdag 13 Mei 1944: Stimulans-beker 1944: Indep. 1 — J. Holl

Zaterdag, 6 Mei 1944: Jong Holland 1 — D.T.S. 1 (te eigen bate.)

Zaterdag, 20 Mei 1944: Jong Holland 1 — Veendam 1 (te eigen bate)

Competitie Reserve A-klasse.

Zondag, 28 Mei 1944: Independ. 2 — Jong Holland (Manuel)

MUNDO NOBO.

Competitie B-Klasse.

Zondag, 7 Mei 1944: Be Quick 1 — U.S.C. 1 (Willems)

Competitie Reserve A-klasse.

Zondag, 21 Mei 1944: Jong Holland 2 — J. Curaçao (Willems)

Competitie Reserve B-Klasse.

Zondag, 7 Mei 1944: Veendam 2 — Jong Curaçao (Rog)

Zondag, 14 Mei 1944: Veendam 2 — Caribe 2 (Manuel)

Zondag, 21 Mei 1944: Indep. 3 — Scherpenheuvel 2 (Jansen)

WEDSTRIJDEN TEN EIGEN BATE.

Het Bondsbestuur zal voor wedstrijden ten eigen bate, te spelen na 20 Mei d.j., tot wederopzeggens toe geen vergunning kunnen geven, een en ander in verband met de training van het Curaçaosch elftal. Den aangesloten vereenigingen wordt verzocht hiermede rekening te houden.

ONGERECHTIGDE SPELER.

Aan den wedstrijd Independiente 3 — Be Quick 2 op 23 April 1944 heeft de speler N. Meulens als ongerechtigde speler voor Independiente gespeeld.

TOETREDING NIEUWE VEREENIGING.

De R.K.S.V. VITESSE is tot het verband van den C.V.B. toegetreden.

De vereeniging Independiente is beboet met f 5.— en verder gestraft met 2 winstpunten in mindering op de competitie-ranglijst van de Competitie Reserve B-klasse (wedstrijd Independiente — Be Quick 2; ongerechtigde speler N. Meulens).

De vereeniging Be Quick is beboet met f 5.— en verder gestraft met 2 winstpunten in mindering op de competitie-ranglijst van de Competitie Reserve B-klasse (staking wedstrijd Independiente 3 — Be Quick 2).

JUNIORES COMPETITIE.

1. De vereeniging S.U.B.T. heeft haar Junioreselfal uit de competitie teruggetrokken.
2. In verband met onvoldoende deelname aan de Juniores-competitie heeft het Bondsbestuur besloten deze geen verderen voortgang te doen vinden.

HET BESTUUR.

BEKENDMAKING.

De voedselvoorzienings- en distributiecomissie, onder verwijzing naar P. B. 1942 No. 187, zooals aangevuld, laatstelijk bij P.B. 1944 No. 76, maakt bekend, dat met ingang van den 1n Mei 1944

ALLE SOORTEN SUIKER LEVEND VEE. GEZOUTEN- GEDROOGD- EN BEVROREN VLEESCH

als distributiegoederen zullen worden aangemerkt. De aandacht wordt speciaal gevestigd op artikel 3 van eerstgenoemd publicatieblad, waarbij is bepaald, dat voor het plaatsen van bestellingen in distributiegoederen schriftelijke toestemming is vereischt. Ook in loopende bestellingen van bovengenoemde goederen dient schriftelijke opgave te geschieden, onder overlegging der bestelorders.

Voor de commissie voornoemd,
VAN BOVEN

Journalistiek Leven in Curaçao.

51.

Evenals de bladen heeft ook de Gouvernements-persdienst moeten worstelen om zich een plaats te verwerven in de oesloten Curaçaose samenleving. Van Propaganda moest men op de Curaçaose eilanden niets hebben, vooral omdat men geneigd was te veronderstellen, dat Propaganda het verspreiden van gezwollen en verdraaide berichten en voorstellingen zou betekenen, om nog niet te spreken van uitgesproken leugens, zoals die door den vijand worden verspreid. De weg, die de Gouvernementspersdienst moest gaan was geplaveid met wanbegrip en miskenning.

Het getuigt van de goede nationale zin der Curaçaose bladen, dat de Gouvernementspersdienst in een vraaggesprek met Dagblad Amigoe di Curaçao van 23 Juni 1941, waaraan bovenstaande punten ontleend zijn, dus reeds na één jaar bestaan te hebben, kon getuigen van de Pers alle medewerking te hebben mogen ondervinden.

De propaganda bleef beperkt tot zuivere berichten en rustige voorlichting. Hoewel in enkele gevallen opdringerig, is de houding van de Gouvernementspersdienst toch zo geweest, dat niemand hem meer zou willen missen. Het is de samenwerking tussen de Gouvernementspersdienst en de plaatselijke Pers geweest, die aan beide baat heeft gebracht.

Een ernstig misverstand was, dat men in de Gouvernementspersdienst een soort gelijkschakeling van de Curaçaose pers verwachtte. Men sprak zelfs van „Perschef", als bestonde hier gelijk in totalitaire landen, een overheidsinstantie, die gezag kon oefenen op de bladen. Men beschouwde soms de Gouvernementspersdienst zelfs als de vertegenwoordiger soms van de Curaçaose pers als geheel, hetgeen al even onjuist was, omdat de bladen onderling daartoe dan mandaat zouden moeten hebben gegeven, hetgeen zij nimmer hebben gedaan.

In feite staat de Gouvernementspersdienst geheel naast de plaatselijke bladen, die hem bij zwijgende overeenkomst als gelijkberechtigde aanvaarden. Het pleit voor de onafhankelijkheidszin der Curaçaose pers en voor de democratische inslag van de Gouvernementspersdienst, dat in dit opzicht onderling geen conflicten zijn voorgekomen.

Conflict tussen Pers en Gouvernementspersdienst.

Een conflict met de Gouvernementspersdienst kwam door de censuur, die bij Proclamatie van 10 Mei 1940, afdeling B, artikel 13, werd afgekondigd. Op 4 Juni 1940 verscheen een Algemene Bekendmaking waarin de censuurbepalingen werden uitgestippeld (de text in Dagblad Amigoe di Curaçao van 16 Juni 1942), een vaag document, omtrent de hiervoor onder 2) genoemde punten, dat echter dat geen enkel houvast bood en de censuur tot een fiasco heeft gemaakt, waaraan een einde werd gemaakt op 1 September 1942, toen de praeventieve censuur, met uitzondering van die op militaire en maritieme aangelegenheden, werd afgeschaft en vervangen door een Adviseurschap, hetwelk een wassen neus bleek te zijn.

In zoverre de Gouvernementspersdienst de vrijwillige mede- en samenwerking met de Pers ambiëerde is hij geslaagd, alle pogingen waarbij de Gouvernementspersdienst in een of andere hoedanigheid opgedrongen werd aan de Pers zijn mislukt, hetgeen zeker pleit voor de democratische zin van onafhankelijkheid van de Pers, die geen inmenging van bedrijven of overheid wenste.

De praeventieve censuur op de Pers — de censuur op brieven, telefoon en telegraaf staat hier buiten beschouwing — viel onder den Procureur-generaal, die haar eerst zelf oefende en na instelling van de Gouvernementspersdienst op 24 Juni 1940 opdroeg aan deszelfs hoofd, Mr. Eduard M. Elias.

De regeling was zodanig, dat elke krant haar drukproeven ten minste twee uren voor de verschijning van het blad aan de Gouvernementspersdienst moest laten bezorgen, een ongerief dat verergerd werd doordat het gouvernement over loopjongens kon beschikken en de kleine krantenbedrijven niet. Daar stond evenwel tegenover, dat de loopjongen tegelijkertijd het Aneta-nieuws mee terug kreeg, want dat werd en wordt door middel van de Gouvernementspersdienst verspreid. Had de censor bezwaar, dan telefoneerde hij. Op zichzelf hadden de redacties hiertegen geen bezwaar, omdat alle redacties steeds de nationale zaak hebben willen dienen. Zij wilden dit echter doen met behoud van de democratische gedachte en in strijd hiermede kon de censor zonder opgave van redenen stukken verbieden. Welke de normen waren om tot schrapping van een artikel over te gaan, is nimmer duidelijk geworden. In een brief, die de censor later aan Dagblad Amigoe di Curaçao schreef (zie het nummer van 18 Februari 1942) zeide deze, dat het beginsel' panta rei' was, dat het 'de geest des procureurs-generaal' was, die in elk geval afzonderlijk de doorslag gaf. Toen de Staten in het Voorlopig Verslag van de Curaçaose Begroting 1943 vroegen welke de richtlijnen waren kregen zij de hiervoor genoemde vage Bekendmaking van 4 Juni 1940 toegezonden.

Het was de Amigoe di Curaçao, die reeds zeer spoedig met de censuur in conflict kwam, toen de redactie een artikel over een toen aanhangig Curom-conflict wilde publiceren, een beschouwing dus over een zuiver plaatselijke aangelegenheid, welke beschouwing door den censor verboden werd. Dat was op 17 Juli 1940. De Amigoe di Curaçao kwam toen uit met een witte voorpagina, waarop het woord 'censuur' prijkte.

De Curaçaose censuur is geen succes geworden. Gelukkig niet. De tijd is nog onrijp om aan deze contemporaine gebeurtenis een objectieve beschouwing te kunnen wijden, doch wel kan worden gezegd, dat de wijze waarop de censuur hier toegepast werd, enerzijds soepel was, maar anderzijds toch zeker enigszins grillig. Zo is het voorgekomen dat berichten, die Radio-Oranje te Londen had rondgeroepen in de Curaçaose pers niet mochten worden opgenomen, in strijd met de aanvankelijke toestemming om nieuwstelegrammen van buiten onverkort op te nemen, is het gebeurd, dat een naam uit een AP-telegram werd geschrapt. Het is voorkomen, dat geen verslag van plaatselijke gebeurtenissen mocht worden gegeven, die dan later toch uitvoerig in de Venezolaanse bladen werden besproken; wanneer ze vervolgens door de grote persbureaux waren verspreid, werden zij toch in de Curaçaose bladen opgenomen. De strijd is evenwel volstreden en de Pers is als overwinnares uit het perk getreden. Zonder verder te willen treden in de détails van wat met de censuur op Curaçao verbonden is, worde slechts één gebeurtenis vermeld, die volledigheidshalve niet verzwegen kan worden.

Wordt vervolgd.